

EGYESÜLETI ÉRTESÍTŐ

Kiadja: A Magyar Csendőrök Családi Közössége — Cleveland, Ohio, USA.
1966. Június — Chartered July 14, 1958. B. 56-940. — 17. és 18-ik Szám

• HIVEN • BECSÜLETTEL • VITÉZÜL •

Ma már évekre tekint vissza a törvényes keretek között létesült, illetve hatóságilag elismert Családi Közösségünk, mint a "vasfüggönyön" innen az első csendőr egyesület.

Ezek az évek igazolják életrevalóságunkat, kitüzött nemes céljainkat, őszinte, időtálló bajtársi összetartozásunk erejét.

Mert volt éppen elég akadály előttünk, melyek próbára tették küzdőképességünket, lelkes, odaadó, meg nem hátráló és kitartó munkánkat.

Ezek az erőpróbák acélozták meg Családi Közösségünk fennmaradásába vetett hitünket. Ez a lelkes összetartásunk tett képessé bennünket az elöregedett, beteg, munkaképtelen bajtársaink és rászoruló hozzátartozóik segélyezésére. — Mindez olyan erkölcsi tényezők birtoklását mutatja — éppen akkor, amikor a reményvesztés, kishitűség annyi testületet megtámadott, széthullasztott —, amely nemcsak az emigrációs fennmaradásunkat biztosítja, hanem példaadó lesz a jövőre, mint a testületi szellem iskola-példája.

De reméljük, jöhet, sőt jön! egy olyan politikai fordulat, amely lehetővé teszi otthon ismét a testületünk életrehívását. Nem tudjuk mikor lesz ez, jósolgatni nem akarunk, de jönni kell annak a fordulatnak, hiszen az örülség nem tobzódhat örökké! Jönni kell egy bölcs és igazságos megoldásnak, változásnak, amely szükségessé teszi testületünk megújulását, s amely, mint a múltban, **csak az igazság, a törvény útján fog járni!**

Természetesen, az egész világ fejlődött hontalanságunk hosszú éve alatt, ezért nekünk is fejlődni kell! Sokat láttunk, tapasztaltunk, tanultunk a nyugati "szabadság"-ból, s ezt majd otthon értékesíteni kell. Megújulva és az idők szellemét figyelembe véve, megváltozva kell életrekelniünk, mert minden más lett a 2 évtized sulya és változást előidéző hatalma alatt, de a csendőr hűség és becsület azért fennmaradhat és fenn is marad!

Nincs nekünk bánatunk, aggodásunk e miatt! A népért voltunk a múltban is, a becsületes, jóra való, törvénytisztelő testvéreinkért, szemben a bűnözők, állampusztítók, börtönbevalókkal.

Ezek leszünk a jövőben is, ha életre szólít a Magyar Haza!

Tudunk szociális hazafiságot tölteni magunkba — ha ugyan az apadt volna — mert tulajdonképpen azzal voltunk telítve, hisz' a népből származtunk! Bűnül csak a gonosztevők, országrombolók róhatták fel, hogy a törvényt, a rendet, s ezzel a Hazát **becsületesen** védtük, hogy a világ legmegbízhatóbb testülete voltunk.

Ápoljuk ezt a szellemet utolsó pillanatunkig abban a reményben, hogy lesznek még, maradnak közülünk, akik azt hazaviszik és hasznosítják a Haza javára!

ADASSÉK TISZTELET A MAGYAR HŐSÖKNEK! *

* Irta és előadta a clevelandi Krasznay rádió Hősök Napja-i műsorában dr. Balló István örgy. bt-unk, a M.Cs.Cs. K. elnöke. (Kivonat.)

A magyar törvényhozás 1925-ben május utolsó vasárnapját a Hősök Napjává nyilvánította. — A nemzet akkor az első világháború hősi halottainak akart örök emléket állítani. De vajjon ma, amikor már mögöttünk van a 2. világháború és az azt követő szörnyű korszak, amikor már csak hónapok választanak el az 1956-os szabadságharc tizedik évfordulójától, vajjon meg lehet-e vonni a határvonalat polgár és katona, hős és vértanu között?! Vajjon nem szorul-e ez a fogalom átértékelésre és a jövőben — az emigrációban és majdan egy szabad Magyarországon — nem inkább arról a magyar hősi szellemről kell-e megemlékezni ezen a napon, melynek útja olyan töretlen Mohitól 1956-ig? — Vajjon nem annak az örök magyar katonának kell-e majd ércnél maradandóbb emléket állítani, aki 8 évszázadon át a nyugati civilizáció védelmében vérzett Európa keleti végvárában Magyarországon?

Jó 700 esztendeje annak, hogy a magyarság először fogta fel az Európára zuduló keleti veszedelmet és 1241 november 11-én IV. Béla király Sárospatakon megírta híres segélykérő levelét a pápához. "Mert — írta levelében — a Duna az ellenállás vize. Hogyha a mongolok a Duna birtokába jutnak, hogyha a mi országunkat — ne adj Isten — elfoglalnák, akkor megnyilna az út számukra a többi keresztény országokba is."

1241-ben Batu és Szubotáj majdnem ugyanazokon az utvonalakon és ugyanazon hadműveleti terv szerint indultak meg Európa leigázására, mint 700 esztendővel később Sztálin kán mongoljai. Az 1241-es szörnyű helyzetben csupán egy felelős állásban lévő férfi akadt Európában aki tisztán látta a veszedelmet és korát évszázadokkal megelőzve, jelölte meg a segítés módját, amit az elmúlt századok tökéletesen igazoltak.

Köztudomásu, hogy az 1848-49-es szabadságharc leverése után Paskievics éppen az orosz érdekekre való tekintettel, az országban akart maradni a megszálló erőkkel és csupán a cár határozott parancsára vonta ki csapatait. De az sem véletlen, hogy a volt monarchia külpolitikájában a pánszlávizmus elleni védekezés akkor kapta a legnagyobb hangsúlyt, amikor magyar ember, gróf Andrássy Gyula volt a külügyminiszter.

Azután elérkeztünk az első világháborúhoz és 1918 november 19-én 27 kommunista mozgalmi ember érkezett hamis utlevéllel Moszkvából Budapestre. Ők már az új világ új emberei voltak. Azé az új expanzióé, mely büszkén hirdeti a moszkvai Vörös téri mauzóleum falán: "Mi meghódítjuk és megváltoztatjuk a világot!" — Mert Moszkva Budapestről kiindulva akarta Európát bolsevizálni, ez a terve azonban a 133 napos rémuralom bukásával megghiusult.

Alig telt el egy negyedszázad, a világhatalomra törő pánszlávizmus ismét a Kárpátokat ostromolta és immár harmadszor egy évszázad alatt:

"A Kárpátoktól le az Adriáig
Egy bős üvöltés, egy vad zivatar.
Tépett hajával, véres homlokával
Ott áll a viharban maga a magyar..."

1945 május 8-a a volt tengelyhatalmak részéről már csupán a németeket és a magyarokat találta fegyverben.

A fegyverletétel után a bizonytalan Titó helyzet miatt az ütöképes "Szent László" hadosztályt Karinthiában az angolok júniusig még fegyverben tartották. Amikor pedig már nem volt szükségük, ezt is lefegyverezték és parancsnokát v. Szügyi László vörögyöt a budapesti kommunistáknak kiadták.

Ezzel az új m.kir. honvédség, a független ország évszázadok óta jóformán első független hadserege és szebb jövőjének reménye, mely 1919 május 7-én Szegeden a bolsevizmus elleni harcban született meg, kerekén 26 esztendő után a bolsevizmus elleni harcban megsemmisült. Utolsó pillanatuk hű maradt a nemzet 1000 esztendős európai hivatástudatához és az első eskü szövegéhez, ami Szegeden 1919 május 7-én hangzott el, amikor ott a városháza tornyára felrepült a világon az első antibolsevista zászló, a piros — fehér — zöld magyar nemzeti lobogó.

Huszonegy évvel ezelőtt ezekben a napokban teljesítette utolsó szolgálatát a volt m.kir. csendőrség is. A Magyar Nemzeti Bank aranytartalékát, mely később az új pénzegységnek a forintnak lett a fedezete, egy csendőrszakasz őrizte Spital am Pyhrnben.

Az Országos Statisztikai Hivatal 1945-46 évi felmérései szerint Magyarország anyagi vesztesége 22 milliárd arany pengő, közel 4.5 milliárd \$.

Személyi veszteség mintegy 210.000 fő, amelyikhez ugyanezen forrás szerint a háborús bűnperek és a politikai rendőrség atrocitásai következtében 1000 fő életveszteség járul.

"A szociálizmusban legnagyobb érték az ember..." — hirdeti a rendszer. Ezzel szemben tény, hogy az 1956 évi abortus rendelet óta egy millió magyar élet jutott a garbidzs kannákba, így évente az ország térképéről — jelképesen — egy Szeged nagyságu város tűnik el.

Ha nincs Mohács, akkor a statisztika szerint az ország lakossága 1910-ben elérte volna a 40 milliót! — Vajjon lett volna-e egyáltalán 1. világháború, s ha igen, hogy végződött volna az, ha a Dunamedencében 1914-ben egy 40 milliós erős Magyarország állott volna?

És mint annyiszor a vesztt háboruk utáni vérzivataros történelmünk folyamán újra és újra felmerül a kérdés:

“Hát érdemes volt...??” “Hát miért?” “Ki a felelős?”

Erre a kérdésre részleteiben majd egyszer, nyugodtabb körülmények között a jövő oknyomozó történetírója lesz hivatva felelni.

Ez a történetíró bizonyára meg fogja majd állapítani, hogy a germán, szláv és latin hatalmi törekvések ütközéspontjában élő maroknyi magyarság a ráncszakadt Infernóban most sem kerülhette el végzetszerű sorsát!

Éppen ezért most, amikor a magyar hősookról emlékezem, akkor nem csupán a egyenruhás honvédet értem, hanem az egész, az életét védő, katonává lett nemzetet, ha a szó katonai értelmében nem is nevezhetem katonának azt a 15 éves legénykét, akit a Kárpátok előterében folyó harcokban örvezetővé léptetett elő a zászlóalj parancsnoka és kitüntettek a bronz vitézségi éremmel. — De nem voltak katonák az Ojtozt védő és a feleki tetőt rohamozó leventék, Budapest polgársága, a csepeli munkások és a többiek, nem voltak katonák a budapesti srácok sem, akik 10 évvel ezelőtt bámulatba ejtették az egész világot!

De ha 1956 november 2-án titokzatos kezek nem küldöttek volna egy táviratot, mely szerint

“The Government of the United States does not look with favor upon governments unfriendly to the Soviet Union on the Borders of the Soviet Union...”

akkor talán ma már nem lenne vasfüggöny és vietnami kérdés!

A vesztt háboru után éveken át úgy az ellenséges külföld, mint sok honfitársunk részéről csak megalázás és gyalázat jutott osztályrészünkül. Ebből is fokozottan kijutott az egyenruhás katonának.

Nem a mi feladatunk azt kutatni, hogy voltak-e hibák a politikai vezetésben vagy sem!? A parlament, a felelős kormány és az államfő a háboru mellett döntöttek és a katona csak a parancsot teljesítette. Arról, hogy ebben az egyenlőtlen küzdelemben alul maradt, nem tehet.

A katona az országtól és a népétől melyből vétetett, el nem választható és ha valaki a katonát gyalázza, ezzel meggyalázza saját népet, hazáját és annak tradícióit is.

Lassankint most már napfényre kerülnek az eddig ismeretlen adatok is és ezek azt mutatják, hogy ha a 2. világháborus magyar katonai teljesítményeket a sokkal szerencsésebb körülmények között született és megerősödött volt szövetségeseivel összehasonlítjuk, akkor a mi teljesítményeink semmiben sem maradnak azok mögött! Lassanként az is kiderül, hogy ha a magyar Legfelsőbb Katonai Vezetés idejében tett javaslatai illetékes német helyen meghallgatásra találtak volna, akkor sok minden, sőt talán az egész háboru is másképp alakult volna.

A katonabecsület független a politikai tévedésektől; ezt mutatják a külföldi példák is. Így, a Németország fel, vagy fel nem fegyverezéseért folyó versenyben talán legnagyobb szerepet a 2. v. háboruban vesztes német katona fegyelmezettsége, kitartása és helytállása játszotta, amely független a hitleri rendszer politikai eltévelyedéseitől.

Az angolok — a világnak talán a legnagyobb hagyománytisztelő nemzete — az oxfordi kápolna falára az egyetlen hősi halált halt diákjainak nevei mellé felvésték azoknak az oxfordi német diákoknak a nevét is, akik a németek oldalán éppen az angolok ellen harcoltak.

A francia idegenlégióknak nem volt védőszentje. Helyette a légió a hősiesség mythoszos alakjának, Danjon kapitánynak és századának róttá le kegyeletét minden év április 30-án. — 1863 április 30-án a kora reggeli órákban a 115 fős légiós század Mexikóban harcbakerült 4000 mexikóival. A megadási felhívások eredménytelenek maradtak. Éstig 3 fő kivételével az egész század elesett és hősi halált halt maga a parancsnok, Danjon kapitány is. Ekkor a 3 életbenmaradt megadta magát, de kikötötték a szabad elvonulást a zászlóval. Megkapták! — És megindult a párját ritkító menet. Élen a tépett zászló, súlyosan sebesült légiós cipeli roskadozva. Utána felemelt fővel a másik harcos, vállán halálosan sebesült bajtársa. A győztes mexikói tábornok csak annyit tudott mondani: “Ezek nem emberek, ember így nem harcol már!”

Danjon kapitány bebalzsamozott kezét aranyozott faládikában Sidi-Bel-Abbes muzeumában őrizték és százada a légió legendás példaképe volt.

Ez a hősokek tisztelete! Mert a hős, — akár polgár, akár katona — aki életét adja hazájáért, ezzel az áldozattal tullépte az emberi korlátok határait és megdicsőült!

A mi egyetlen tökének az emigrációban az erkölcsi örökségünk, amit meg kell őriznünk a jövő számára is. — Mert otthon ma nincsen Hősokek Napja! A szörnyü küzdelmek hőseinek jeltelen tömegsír, a vértanuknak pedig a temető árka jutott. — A magyar, aki életét adta hazájáért, ma nem lehet hősi halott Magyarországon! — Egy megveszekedett kor trónra ültette a becstelenséget és hősokek avatta az árulókat, az esküszegőket, a katonaszökevényeket!

A magyar hősokek tiszteletét fenntartani és a Hősokek Napjának emlékét megőrizni és átmenteni, a nemzeti emigráció kötelessége. Annyit végre már elértünk, hogy a clevelandi temetőben az idén első ízben fog lengeni az amerikai zászló mellett a kis piros-fehér-zöld magyar zászló a magyar katonasírokon.

Mi csak ezt a hősi szellemet adhatjuk át utódainknak is! A Bárdossyak, a Szombathelyiek, a Mindszentiek és az ismeretlen százezrek mártíriumát, melynek jellemzésére nem lehet szebb szavakat találni a Sasfiók szavainál:

“Legendát, nagyszerűt vérével irt e nép, megrázva földet és eget!”

Ezen az uton továbbra is csak harc van.

Harc az istentelenség ellen, harc a gyermekek lelkéért és meg nem alkuvó harc egy olyan Magyarországért, melyért ismét érdemes élni, érdemes szenvedni és ha kell, érdemes meghalni!

Egy hagyományaira büszke, nagy multu nemzetnél az “ellenállás”, a “szabotázs”, a “népbirósági erkölcs” és az antikrisztussal való “coexistencia” sohasem lehet erkölcsi alap, melyre a jövőt építeni lehetne!

Én, aki egynek érzem magam ma is azokkal, akik immár több mint két évtizede járják a Golgota útját valaho! a vasfüggöny mögött és akit az eskü örökre összeköt a megdicsőültek seregével, egy kéréssel fordulok ma Hozzátok szabad földön élő magyarok.

Helyettük, akiknek köszönhetjük, hogy élünk, helyettük, akiknek ajka örökre néma maradt:

Magyarok, öregek és fiatalok.

Magyarok itt és szerte a nagyvilágban, tiszteljétek a magyar hősi eszményt, tiszteljétek a magyar hősi erényeket, tiszteljétek

a Magyar Hősöket!

— o —

KAKASTOLLAS CSENDŐRLEGÉNYEK.

Már lángban állt az ör Bakony
A tatár hordák Veszprémig értek,
De állták a vártát hűségesen
A kakastollas csendőrlegények,
A kakastollas csendőrlegények!

Hiába szólt öreg papjuk,
Hogy ez már Isten ellen véték,
Tovább védtek a falut s erdőt
A kakastollas csendőrlegények,
A kakastollas csendőrlegények.

Egy szál puska és rajt' szurony,
A “Szentkoróná” mellre tűzve
Indult a járőr harcrakész',
Hiven az esküt teljesítve,
Az esküt hiven teljesítve.

Egy este aztán a kis falut
Elöntötte a pogány horda.
Ahol a templomdombra fut az ut,
Ropogva szólt kilenc csendőrpuska,
Ropogva szólt kilenc csendőrpuska.

Lassan hátráltak csak, fától fáig,
S míg a házak a földig égtek,
Elestek mint hősök egy szálig
A kakastollas csendőrlegények,
A kakastollas csendőrlegények!

Kakastollas.

BESZÁMOLÓ

az egyesületünk utolsó félévi tevékenységéről.

Már az előző számunkban jeleztük, hogy különösen a fiatalság által már ugyszólván követelt szilveszteri mulatságunkat az év utolsó napján is meg fogjuk rendezni. Hosszu tárgyalások és előkészületek után ismét a Carter Hotel mellett döntöttünk, melynek “Grand Baal Room”-ját béreltük ki ez alkalomra, ahol a 600 ülőhelyes teremhez méretezett hatalmas táncparkett állt rendelkezésre. — Megnyugvással közölhetjük, hogy a rendezőség, amelyhez az idén a Vitézi Rend clevelandi tagjai is csatlakoztak, jó munkát végeztek, mert egyetlen szék sem maradt üresen. — De ne dicsekedjünk mi magunk a szép sikerrel, ami az anyagiakat tekintve lehetővé teszi rászoruló bajtársaink további segélyezését, hanem idézzünk a magyar ujságoknak az erkölcsi sikerről szóló beszámolóiból. A Katolikus Magyarok Vasárnapjában neves írónőnk Zilahi Farnos Eszter ezeket írja: “... amilyen szép és eredeti “küllemű” volt a meghívó, ugyanolyan szemet gyönyörködtető látványt nyújtott a sok szép és színes öltözetű leány és asszony-sereg... nemcsak clevelandiak... hanem vidékiek... és amerikaiak is nagyszámban jelentek meg és táncolták a divatos új táncokat, a csárdást, a bécsi finom keringő és andalító tangó mellett... Éjfélkor a MCSCSK elnöke dr. Balló István bucsuztatta az óévet... majd Godány Ernő MHBK főcsoport, vez. üdvözölte a 2 rendező egyesületet és a közönséget. 12 óra 1 perckor v. Temesváry Gerő köszöntötte az újévet, ujult reménykedéssel. — Az amerikai és magyar Himnuszt a csengő hangú Benz Kató énekelte a közönség kíséretével. Utána friss kedvvel folytatták a táncot a kitünő zenekar mellett, amelyet az önzetlenül közreműködő ifj. Megay László hatásosan egészített ki ismert régi szép magyar slágerekkel.

Ugyanilyen elismeréssel szól a “Hét” c. lap is, amelyik a legimpozánsabb méretű szilveszteri mulatságnak nevezi bálunkat, amely a magyar szellemben épült szervezetek munkájának köszönhető, így az óév utolsó, az újév első társadalmi nagy eseménye sikeresen, minden magyart átfogó szeretetben zajlott le és elősegítette a kitűzött jótékonyági célt.

Megható köszönettel nyugtázzuk a fenti elismeréseket azzal a jóleső tudattal, hogy kitűzött céljaink érdekében kifejtett munkánk elismerten eredményes és azzal az elhatározással, hogy azt folytatni is fogjuk.

A tiszta bevételt jótékony célra fordítjuk.

A Vitézi Szék törzskapitánya v. Temesváry Gerő ezds. hivatalos átiratban mondott köszönetet a csendőr bajtársaknak az elismerten tökéletes rendezésért s azért, hogy oly meleg szívvvel nyújtották kezüket a Vitézi Rend felé. A reményen felüli anyagi siker mellett sokkal értékesebb számára — írja —, hogy két, az Országunknak elit szervezete egymásra talált és hajlandók vagyunk Hazánk érdekében közösen dolgozni.

Clevelandban a M.Cs.Cs.K. február 26-án tartotta meg a szokásos csendőrnapi ünnepélyes vacsoráját. Ezen megjelent a Clevelandban élő legidősebb katonabajtársunk v. Magyarosy Sándor vezérezredes, Godány Ernő ezds. a MHBK USA főcsoport vezetője, v. Temesváry Gerő ezds. az USA vitézi székkapitánya Ohio állam vitézi székének képviselőivel, dr. Eszterhás István a M.F.B., Falk Viktor alez. a Nyugatmagyarországi Bizottság, Sirsich László a Cs.M.N.B., Iráti Géza a Szabadságharcos Kör elnöke és Fűry Lajos író az AMSZ. részéről. — Kálnoki-Kis Tibor az MHBK clevelandi csop. vezetője közbejött sürgős elfoglaltsága miatt táviratilag üdvözölte a testvér bajtársi közösséget.

Nt. Egyed Aladár táborig fősperes imája után dr. Balló István elnök üdvözölte a megjelenteket és adott rövid áttekintést az elmúlt 20 év csendőrvonatkozásu eseményeiről. Az elnök után a honvéd bajtársak és az egyesületi képviselők emlékeztek meg a Testület felállításának 85. évfordulója alkalmából a m.kir. csendőrségről. Ugyancsak kegyeletteljes szavakkal emlékezett meg a Testületünkről v. Magyarosy vezérezredes ur is, aki a hagyományok ápolására és fenntartására buzdította a megjelenteket.

A több mint 100 főnyi közönség a legjobb hangulatban maradt együtt a késő éjjeli órákig.

Az est hű kifejezője volt annak a bensőséges bajtársi viszonyoknak, amely otthon is fennállott a m.kir. honvédség és a m.kir. csendőrség között az utolsó pillanatig, s amelynek fenntartását és ápolását, valamint az azonos célkitűzésű és azonos világnézeti alapokon álló polgári egyesületekkel való együtt-működést a M.Cs.Cs.K. egyik legfontosabb emigráns feladatának tartja.

— o —

A detroiti csö. csoportunk — teremhiány miatt — ugyancsak febr. 26-án tartotta meg a csendőrnapi szokás szerint az MHBK-val közösen rendezett rövid műsoros társasvacsera keretében. — A kitünően elkészített és kiadós vacsora után M. L. bajtársunk emlékbeszédét az akkor 2 hete hirtelen elhalálozott Berlányi Zsigmond alezredesről való megemlékezéssel nyitotta meg, aki nagyon, nagyon hiányzott közülünk. A több mint 100 fő közönség felállva tisztelgett emlékének. Utána általános, átfogó ismertetést adott a csendőr testületről, annak fejlődéséről, kiváló eredményeiről, majd példákkal mutatott rá a minket azóta itt is gyakran érő érdemtelen támadásokra, valamint arra, hogy azok ellen tiltakozni, azokat visszautasítani, nekünk, szabad földön élőknek a kötelessége.

Utána csinos magyar ruhában Koroknav bajtársunk leánykái ügyes, tetszetős táncot mutatott be, majd Nagy G. bajtársunk leánva zongorázott sok reményre jogosítón. Végül Horváth I. bajtárs énekelt magyar nótákat leánva zongorakiséretével. Meleg bajtársi hangulatban ért véget az est, amelynek sikeréért a rendezőknek, első sorban Báldy Pál MHBK csoport-

vezetőnek ezuton is köszönetet mondunk.

Jóleső érzés tudni, hogy a két csoport közötti összetartás ott is kifogástalan.

— o —

Buffalói bajtársaink az MHBK febr. 12-én tartott összejövetelén — melynek Fűry Lajos író volt a meghívott vendége — ünnepelték a csendőrnapi napot, amit v. Haraszthy István csö. alezredes bajtársunk, az MHBK csoport vezetője méltatott. Beszédéből az alábbi részleteket idézzük.

“Február 14-én — 2 nap múlva — immár a 21. Csendőr Napot érik meg az emigrációban élő csendőr bajtársaink.

Egy izig-vérig magyar Testület, a honvédség ikertestvére a 2. világháboruban hozott óriási véráldozatával nemzetünk történetébe örökre beírta nevét. — Állományának mintegy 67%-a halt hősi vagy mártírhalált, hiszen csak Budapest védelmében 3000 csendőr bajtársunk — csaknem az utolsó szálig — áldozta fel fiatal életét!

Hős csendőr bajtársainkra fájó kegyelettel emlékezzünk és 1 perces néma felállással tisztelgünk emlékük előtt!”

Majda közönség néma tisztelgése után Fűry Lajost, az illusztris vendéget méltatta, aki a legnagyobbak közé tartozik, aki írásaiban és könyveiben élénk varázsolja a magyar falvak felejthetetlen muskátli ablakait, a rozsmaringos, pünkösdi-rózsás kertjeit.

Az “Árva magyar János” panasza, keserősége, elveszett maradék országában helyét nem lelő hős magyar katona lelkében viharzó, egekig csapkodó igazságtalanságnak ez az eposza, s történelmi bizonyítéka.

A magyar író feladata ma megkeresni a magyarság ősi arcát, a faj legmélyebb vonásait és beépíteni ezt a keleti ragyogásu ősi szépségű arcot egy új, hatalmas történelmi ragyogásu Dómba a többi nép kulturális csodái közé! És Fűry Lajos barátunk mint író, ezt teszi.

A magyar népről így lelkesedik a szónok:

Micsoda nép ez! Milyen királyi és mégis milyen egyszerű; milyen sokarcu és mégis milyen ősileg ugyanaz; milyen gyermek és mégis mennyire az örökkévalóság bölcse, milyen démoni és mégis milyen mélyen emberi!

Mennyi méltóság, gyöngédség, intelligencia! Nyelve, dala, tánca, minden mozdulata nem mesterkelt művészet, hanem az évezredek humánusának csodálatos visszhangja! Szépsége határtalan mint az Ég, a tenger és az erdők mélysége!

Ez a nép a mi értékünk, tökének, jövőnk! Ez a mi életünk, történelmi vallásunk és megmaradásunk biztosítéka! Ez a nép ahogy túlélte a tatárjárást, törökudulást és hosszú évszázadok magyarirtó germán elnyomását, úgy fogja túlélni a mai barbár pánszláv elnyomást is!

Magyar Testvéreim, fiatal magyarok — kiált fel — ennek a hitnek le-

gyetek hirdetői, ennek a vallásnak legyetek prófétái és keresztes vitézei, ebbe a biztonságba építsetek bele minden erőteket és egész jövőteket!

Mert a testvéri összefogás ideje eljött, hogy ezzel a néppel felépítsük a magyar szociális igazságot, a magyar jólétet, a magyar kultúra és a magyar alkotás új katedrálisát!

— o —

A nemzeti érzésű magyar lapok ugyszólván kivétel nélkül megemlékeztek a mi ünnepünkről, a Testület alapításának 85. évfordulójáról.

Ezek közül különösebben ki kell emelni a Katolikus Magyarok Vasárnapját, amelyik február 12-i számában közel két hasábon hozta le elnökünknek a csendőrnapi irt cikkét.

Ennek külön is érdekességet ad az, hogy abban a volt Legfelsőbb Hadurunk hozzá intézett 1945. dec. 5-i leveléből idéz részleteket, aki a reménykedés időszakában a csendőrség visszaállítására vonatkozó tervezet előkészítését hagyta meg. — Ez el is készült, amit azután ő 1946 febr. 14-én — az emigrációban töltött első csendőrnapi — el is fogadott. — Ennek során csak egy irányelvet adott: "Mentsétek át a multból mindazt, ami erkölcsi érték, a szervezetet pedig igazítsátok hozzá a változott idők követelményeihez."

Későbbi levelében ezeket írja. "Meggyőződésem szerint a csendőrség volt Magyarország legjobb intézménye... ha visszatérünk hazánkba, a csendőrség megszervezése lesz a legsürgősebb feladatunk..." Egy másik alkalommal ugyanilyen elragadtatással ír az általa köztudomásúan nagyra becsült testületről: "A magyar csendőrség volt — meggyőződésem szerint — a legjobb és legmegbízhatóbb biztonsági alakulat a világon és ha megsegít az Isten és hazamehetünk, nagy szükség lesz rá. Azért tartsatok össze, hogy tudósításaitok mindenkihez gyorsan eljuthasson."

Ugyanilyen megható az a szeretet és melegség, ahogy József kir. herceg emlékezik meg egyik levelében a testületről. "Mikor 12 éves koromban a kakastollasok megjelentek — írja — kis öcsémmel elhatároztuk, hogy mi is kakastollasok leszünk, mert annyira tetszett nekünk... Atyám mindannyiszor melegen dicsérte őket, ami még közelebb hozott hozzájuk... Multak az évek, én is katona lettem és mint ilyen, mindjobban volt alkalmam őket szolgálatukban látni, megfigyelni... Láttam őket hóvihárban, csontfagyasztó hidegben... mégis büszkén, emelt fővel... nyári felhőszakadásban, az áramló vízben menteni azokat, akiket mások már elveszítettnek tartottak. Mindég ott voltak, ahová sötét órák nehéz helyzete hívta őket. Hivatásuk hősei voltak! Így tanultam meg őket őszintén tisztelni! A világháboruban soknak sajátkezüleg tűzhettem mellére a vitézségi érmeiket a bronztól az aranyig, megannyi ragyogó hőstettért. Szeretettel gondolok a még élőkre és áldom az elesettek nevét és emlékét!

Az Isten áldása kísérje őket minden léptükön és adjon erős hitet,

kitartást nekik az élet minden viharában!"

Elnökünk a volt Hadur szavaival fejezte be megemlékezését:

"Mentsétek át a multból mindazt, ami erkölcsi érték...!"

* * *

Sorrendben március 15-e megünneplése következett, amit a clevelandi hazafias magyar egyesületek közös rendezésében, így az ehhez minden évben hozzátartozó Kossuth szobor megkoszoruzásán való résztvétellel róttak le tagjaink.

* * *

A szabadságharc 10. évfordulóját Nagy Cleveland magyarsága egységesen fogja megünnepelni. Ennek érdekében egy bizottság alakult, amelyik márc. 18-án tartotta az ezzel kapcsolatos első gyűlését. — Ennek során többek között elnökünk dr. Balló István is felszólalt, illetve előadta javaslatát. Majd megválasztották a rendező-nagybizottságot. Ennek 12 szervezet, illetve egyesület a tagja, köztük a Családi Közösségünk is. Ezek mindannyian 25-25 \$-t ajánlottak fel az előkészületek költségeire.

* * *

Hősök Napja Clevelandban. Cleveland magyarsága az idén is bensőséges kegyelettel emlékezett meg a magyar hősekről. Május 29-én d.e. a Nyugatoldali Magyar Ref. Egyházközség templomában volt istentisztelet, míg 30-án d.e. a Szt. Imre i.kath. magyar plébánia templomban volt ünnepi szentmise.

Május 30-án d.u. a MHBK clevelandi csoportjának küldöttségével együttesen helyeztük el jelképesen a 2 bajtársi közösség nemzeti szalagos babérkoszorúit négy elhunyt bajtársunk sírjára. — A MHBK v. Szabadhegyi Ferenc m.kir. vezérőrnagy, a m.kir. csendőrség felügyelő-helyettesének és patófalvi Pathó Gyula tart. honv. fhdgy. sírjára helyeztük el 1-1 koszorút, míg a Csö. Családi Közösség san-martinói Czapp Ödön m.kir. honv. ezds. és v. Mészáros Ödön csendőrezredes sírját koszorúzta meg. A kegyeletes aktusnál az érdekelt családtagok és hozzátartozók is jelen voltak.

Az idén először lengett a magyar katonasírokon a kis amerikai és a magyar zászló. Hálásan köszönjük ezt azoknak a Hölgyeknek, akiknek lelkében ez a szép gondolat megszületett és azt kiviteleztek, valamint azoknak a bajtársaknak, akik kevés szabadidejük mellett is tudtak időt szakítani a segítségre és bajtársaink emlékének a megtisztelésére.

Hősök Napja alkalmából Családi Közösségünk összeállította a clevelandi temetőben eltemetett bajtársaink névsorát és temetési helyét. Ezt alább azzal a szándékkal közöljük, hogy egyrészt az bajtársainknak a jövőben is rendelkezésére álljon, másrészt pedig, hogy hasonló összeállításra a vidéki csoportok figyelmét is felhívjuk. — A kimutatás szerint:

- 1.) v. DÉNES Elemér ezds. West Park temető. Sect. 3, Parcella 500
- 2.) Dr. DOBOLYI Lajos ezds. Calvary temető. Sect. 65, Parcella 836

- 3.) KERÜLŐ György főtörm. Calvary temető Lot 88, Parcella 2271
 4.) MARTON Gyula örgy. Highland Park temető. Sect. 9, Tier 7, Grave 147.
 5.) v. MÉSZÁROS Ödön ezds. Holy Cross temető. 2. kapu, Sect. 16, Lot 2, Parcella 95
 6.) NÉMETH Pál főtörm. Growe I. temető, Sect. 10, Lot H, Tier 5
 7.) NAGY Pál örm. Calvary temető, Sect. ? Parc. 50
 8.) PÁLFY Sándor alez. Calvary temető, Sect. 65
 9.) v. SZABADHEGYI Ferenc vörgy. Holy Cross temető. Sect. 15, Parc. 39.

(Megj. A 10. clevelandi halottunk KOSZTKA Ágoston ezds. tetemét végakarata szerint elhamvasztották.)

Május 26-án a Cleveland Magyar Hangja (Krasznay rádió 93.1) rendes heti kulturális műsora keretében külön programmal áldozott hőseink emlékének. A Róluk való megemlékezést egyesületünk elnöke tartotta. Lásd szám 2-6 oldalát.

— o —

ŐK CSAK GUNYOLÓDJANAK

Ide kívánczik ez a kis cikk. Megalakulásunkat annak idején — méltán — büszkén tudattuk néhány magyar lappal, célkitűzéseink kivonatával együtt. Ezek egyikéből vett erről tudomást a magyarországi rádió, s egyik adásában még 1957 elején az, az alább szösz szerint közöltekben "szellemeskedik" rólunk.

"Jegyzetünkben olvassunk fel. Az Egyesült Államokban nemrég megalakult a Magyar Csendőrök Családi Közössége. Eddig miért, miért nem, Amerikában nem volt magyar csendőrök egyesülete. Most, mint a Nemzetőr című lapocskából olvasni van szerencsém, az Amerikába szökött volt m.kir. csendőrök behozták a lemaradást, megalakították az egyesületüket. Ennek neve, mint azt a hivatalos szervektől soronkívül kiadott engedélyokirat tanúsítja, a Magyar Csendőrök Családi Közössége. — Az első pillanatban úgy tűnik, az amerikai hatóságok ez esetben tényleg, valamiféle családi egyesület megszervezésénél bábáskodtak. Lelki szemeimmel szinte már láttam pofozkodásban megöszült csendőr örmestereket horgoló, sütő, főző, kisedápoló tanfolyamra járni, virágtermesztéssel, szabászással, sportszerű padlókefével foglalkozni. Ám erről, ilyesmiről egy szó sincs az engedélyokiratban. Mert az egyesület célkitűzése egészen más, ugymint a volt m.kir. csendőrök és csendőrtisztek anyagi és erkölcsi megsegítése, támogatása, a magyar kultúra ápolása. Hogy ez alatt pontosan mit kell érteni, nem tudom. Minden esetre csendőreink elég későn fognak a kultúra ápolásához. És végül a lényeg: a magyar nemzet és befogadó hazánk érdekeit szolgáló antibolsevista tevékenység és mozgalmak támogatása. Tet-

szenek ezt érteni? A genfi menekültügyi konvenció, melyet az Egyesült Államok is elismert kimondja, hogy a menekültek befogadó hazájukban politikai tevékenységet nem üzhetnek. Erre Amerikában egy hivatalos engedéllyel és támogatással egy nyíltan politizáló, sőt közismerten fasiszta módon politizáló egyesületet hoznak létre. — Ugy látszik a Ku-Kluxsz-Klan már nem tud minden igényt kielégíteni!" — Eddig szölt az adás.

Csak gunyolódjanak! Mi büszkék vagyunk — legtöbbször — arra, ami nekik nem tetszik. Azt, hogy kérvényünket itt polgárrá lett 4 cső. bt. írta alá, úgy látszik, ők nem tudják!

Ha nem is horgolunk, de dolgozunk, mint a beszámolónk mutatja!

A BÄNNFYHUNYADI CSENDŐRSZÁZAD HARCAI.*

Írta: dr. H. F. szds.

Csendőreink és csendőralakulataink sok dicsőséget arattak nemzetünk 2. világháborús élet-halál harcában. A hősi elszántságnak ragyogó példái kísérik őket nehéz utjukon, melyen a győzelembe vetett törhetetlen hittel és akarattal haladnak feltartóztatlanul a nagy, boldog magyar jövő felé.

A század 1944 szeptember 2-án 22 órakor a kolozsvári csendőrkerületi parancsnokság távbeszélő parancsára tehérgépkocsi szállítással Kolozsvárra érkezett, ahol elszállásolt.

Szeptember 3-án a századot megerősítve idősebb korosztályú honvédekkel, egy pótgyalozezrednek rendelték alá azzal a feladattal, hogy a határainkon egyre betörő románok ellen indítandó támadás során a Felektől (Kolozsvártól D-re 8 km-re) kétoldalt támadó gyalozezred után előnyomulva, az esetleg visszamaradó ellenséges fészkeket Ny-ról K-re sodorítsa fel, majd a falut az ellenségtől tisztítsa meg s védje Kolozsvárt az ellenség esetleges visszavágásával szemben.

A támadás szeptember 5-én hajnalban indult meg élénk ellenséges tüzési, aknavető, géppuska, golyószóró és puskatűzben. Két küzdő zlj. Feleket megkerülve, csekély ellenállás után a határt átlépte s a védőállásokon tuljutott. Solymosi fhdgy. csoportja, mely 20 csendőrből és 20 honvédből állott, 4 golyószóróval a jobb küzdő zlj. mögött balra kanyarodva, az ellenséges állások oldalába került és közelharcban kézigranátokkal felsodorította, nagy veszteséget okozva az ellenségnek. Közben 30 foglyot ejtett, 2 páncéltörőt, 2 aknavetőt, 3 gránátvetőt, 1 géppuskát, 8 golyószórót és sok puskát, löszert és felszerelési cikket zsákmányolt, majd feladata szerint az elfoglalt állásokat megszállta, hogy a falut biztosítsa.

Süveges főtörm.** csoportja, 2 golyószórós raj erőben, közben az

* Jegyzet: ezt a cikket a volt "Cső-ségi Lapok", legutóbb "Magyar Csendőr" név alatt megjelent legulolsó, 1944 dec. 1-i számából vettük.

** a bännfyhunyadi cső. szd. legidősebb segédoktatója.

ellenség nehéz és könnyű fegyvereinek igen erős, kétoldali tűzében állott, melyet hatásosan viszonzott s közben a később hősi halált halt Hujber Lajos psz. őrv. egy ellenséges aknavetőt is kilőtt golyószórójával.

Szeptember 5-én fél 8 órakor bánffyahunyadi századbeli csendőr tüzte ki a feleki román figyelő kilátóra a nemzeti lobogót.

Az én csoportom a műut baloldalán előnyomuló részeivel aknamezőn áthatolva jutott a faluba, amelynek megtisztítását 11 órára befejezte.

A század vesztesége egy halott és egy könnyebben sebesült csendőr, a beosztott honvédek közül pedig több könnyebben sebesült volt. Egy súlyosan sebesült később meghalt.

Miután a falu megtisztítása befejeződött, a század a zsákmányolt hadianyagot összegyűjtötte s később, nagyobb honvéderők beérkezése után, a századot bevonták s egyes biztosító részek kivételével bevonult Kolozsvárra.

A harcokban különösen kitűnt Solymosi Miklós fhdgy., aki rettenhetlen bátorságával mindig kis csoportja élén járt s hatalmas lendülettel a többszörös tulerőben lévő ellenséget leküzdve megakadályozta, hogy a küzdő zászlóaljaink hátába kerüljön.

Szeptember 6-án a század — portyázókkal megerősítve — parancsnokságom alatt a Gyalura már több ízben betört román erők ellen vállalkozásra indult. A vállalkozás folyamán a század a kiterjedt erdőségekben az ellenségen rajtaütött, elfoglalta a határon túl levő Hidegszamos községet és környékét az ellenségtől megtisztította, nagy veszteséget okozva annak. Közben 2 golyószórót sok puskát zsákmányolt nagymennyiségű lőszerrel és több foglyot ejtett. Saját veszteség egy súlyosan sebesült csendőr és négy könnyebben sebesült honvéd volt.

Szeptember 8-án a vállalkozást Melegsamos felől ismételte meg a század parancsnokságom alatt, egy honvédszázad és egy nehéz fegyverszakasz bevonásával. Ez alkalommal az ellenséget a Gyalu-i havasokba verte vissza és Melegsamos községet birtokba vette. Ettől az időtől kezdve az ellenség betörései ezen a helyen megszűntek.

A század legénysége minden alkalommal példásan, vitézséggel és lelkesedéssel küzdött. Mindenik az élen akart járni és mindenkinek nagy része volt a szép eredmény elérésében.

Az ellenség előtt tanusított vitéz és önfeláldozó magatartásáért a hősi halált halt Hujber Lajos psz. őrv. a Magyar Kisezüstöt, míg Daróczi István psz. szkv., Biró István, Berecki Sándor, Bodóczi Mihály, Bata Lajos és Péter András psz. őrv. a Magyar Bronz vitézségi éremet érdemelte ki, utóbbi kettő a Gyalu melletti, a többiek a feleki harcokért.

Romocsa Károly psz. őrv. részére a Magyar Nagyazüst vitézségi érem adományozása folyamatban van.

Solymosi fhdgy. kitüntetési javaslata szintén elintézés alatt áll."

Örülünk, hogy ez a leírás elnökünk, Balló I. bt. relikviái közül elő-

került, így módunkban van a sok közül legalább az egyik csendőr századunk harcait közölni a bajtársakkal. — Hasonló harcleírás közzétételének szívesen teszünk eleget, ha bajtársaink azt címünkre eljuttatják. (Szerk. Biz.)

HALOTTAINK.

Ismét temettünk! Február 9-én telefonon kaptuk a megdöbbentő hirt Detroitból, hogy BERLÁNYI Zsigmond alezredes bajtársunk itthagyt minket.

A Highland Park-i (Mich.) lakása közelében déli sétája alkalmával agyszélhűdés érte, ami percek alatt végzett Vele.

Azon kevesek közül való volt, aki még az első világháboru előtt lépett a testületünkbe, miután jogot végzett és letöltötte az önkéntesi évét.

Különböző beosztásokban 1941-ig szolgált a testületünkben, ebből több évet mint a szolnoki szárny, majd osztály parancsnoka. Legutóbb Pécsen volt beosztott törzstiszt. Szívvel lélekkel csendőr volt, de az is maradt utolsó napjáig, amit büszkén hangoztatott.

Kiválóan képzett csendőr, értékes tagja volt a testületünknek. Emigrációs éveit Angliában kezdte, ahonnan 1958-ban jutott át Amerikába.

Az akkoriban alakult egyesületünknek lelkes tagja volt, s mint egyik legidősebb bajtársunk jótanácsát gyakran vettük igénybe. Igen jó bajtárs, melegsívü barát volt. — Elhunyt nagy veszteség nemcsak a detroiti kis csoportunknak, hanem mindnyájunknak is.

Családján kívül valamennyien fájó szívvel gyászoljuk.

Egyesületünk nemzetiszín-szalagos koszoruját sirjában helyezték el. Élt 77 évet!

Detroit és mindnyájunk szeretett Zsiga bácsija, nyugodj békében.

— o —

Ausztriából kaptuk a gyászjelentés, hogy Braunauban február 2-án, hosszú betegeskedés után meghalt RADA Károly g. alezredes bajtársunk.

Az első világháboru után jött át a honvédségtől a testületünkhöz, ahol legutóbb mint a marosvásárhelyi kerület gh. főnökhelyettese a pontos, kötelességtudó és lelkiismeretes katona mintaképe volt. — A magánéletben megértő, segítő, jó bajtárs és barát. — Élt 70 évet.

Adjon az Ég Neki nyugodt pihenést az idegen földben!

— o —

Otthonról kaptuk a hirt, hogy HORTHY Nándor g. alezredes türelmesen viselt hosszú betegeskedés után január 10-én a Velence községben (Fejérm.) szerény kis saját-kezüleg épített házikójában meghalt.

Végigküzdötte az első világháborut, majd a 20-as évek elejét lépett át a testületünkbe, ahol legutóbb a B. M. számvevőségének előadja volt.

Közszeretetben álló barátot és bajtársat veszítettünk benne.

Élt 71 évet. — Béke hamvaira.

A torontói bajtársaink értesítettek, hogy ott április 26-án hirtelen meghalt HEVES József szds., szívszélhűdés következtében. Élt 52 évet.

Néhány éves csendőrségi szolgálatának utolsó állomása Marcali volt, ahol mint szárnyparancsnok működött.

Bajtársunk, Isten Veled!

— o —

Elkészve kaptuk a szomorú hírt, hogy TÓTH-PÉLI József alhadnagy bajtársunk a m. év augusztus 29-én rövid szenvedés után 82 éves korában Budapesten elhunyt.

Hosszu csendőrségi szolgálatának utolsó évtizedét a csendőrség felügyelőjének ügyésze mellé beosztva töltötte, ami már magában is dokumentálja Bajtársunk kiválóságát.

Egyik, emigrációban élő alárendeltje a fiának küldött részvétlevelében az alábbiakat írja, — visszaemlékezve Rá:

"Jóskabátyám! A sors engem nagyon messze sodort Töletek, de ma lélekben ott állok a sirod mellett, amelyikre egy szerény koszorút fogok küldeni, mert a jók között is a legjobb bajtárs, előljáródat szerető és tisztelő katona voltál! Barátságod és segítőkészséged olyan nyomot hagyott szívünkben, amit sosem lehet felejteni! — Nyugodj békében!

A világ minden részéből tisztelgünk Előtted kedves Barátunk!"

†

* * *

A KOMINTERN

1937 évi moszkvai kongresszusán halálra ítélte a m.kir. csendőrséget.

1938-ban került a csendőrség központi nyomozó parancsnoksága kezébe a Komintern 1937. évi moszkvai kongresszusa titkos ülésének határozata, melyet a középeurópai kommunista szerveknek adtak ki.

Ebben rámutattak azokra a konspirációs hibákra, melyek a magyarországi kommunista párt katasztrófális megsemmisüléséhez vezettek.

Együttal a Komintern a magyar csendőrség kommunista ellenes működését kárhóztatva, e határozatában kimondotta, hogy ha annak ideje elérkezik, akkor Magyarországon az első és legfontosabb teendő, a csendőrség likvidálása kell, hogy legyen.

A m.kir. csendőrségre mint testületre, fenti határozatban Moszkva a halálos ítéletet tehát már 1937-ben meghozta, illetve kimondta.

Tehát nem a 2. világháborúban tanúsított hősiesség harca, nem a német megszállás alatti és nem a németek által végrehajtott deportálásoknál való karhatalmi alkalmazása és igénybevétele, hanem az ezt megelőző és 1933-36 években végrehajtott magyarországi kommunista mozgalom likvidálása miatt mondták ki rá a halálos ítéletet.

A Komintern haragját csak fokozta az, hogy a felvidéki, kárpátaljai, erdélyi és végül a délvidéki területek visszatérése és az anyaországhoz 1938-41 években való visszacsatolása után a csendőrség elsőrendű feladatának tekintette e területeken is a kommunista szervezkedés felderítését, s ezeket is sikeresen likvidálta.

A csendőrség e téren kifejtett kiváló munkájának eredménye a 2. világháború alatt mutatkozott meg, melynek tartama alatt Magyarországon a kommunista párt teljesen akció-képtelen maradt.

Az országban táviró, távbeszélő vezetékek rongálása, gyári szabotázsok, vagy bármilyen más hadviselésre kellemetlen, nagyjobb szabású romboló tevékenységek — a bácskai területrészt kivéve — alig fordultak elő. A néhány ilyen cselekmény tettesei pedig kézrekerültek.

Titónak 1948-ban Budapesten tett látogatása során Rákosi Mátyás büszkén, saját érdeméért emlegette Titó előtt, hogy milyen eredményeket ért el a kommunista uralom bevezetése és megvalósítása óta Magyarországon dacára annak, hogy a kommunista párt létszáma a háború befejeztékor sem haladta túl a 200 főt.

S ez a legszebb dicséret, hogy a csendőrség jó munkát végzett!

Oly halálos csapást mért a magyarországi kommunista pátra, hogy azt újjá szervezni, ismét felépíteni és működésbe hozni a háború befejezéséig sem sikerült.

Hangsúlyozni kívánom, hogy a csendőrséget a moszkvai Komintern már 1937-ben halálra ítélte, így a háború befejezésekor csupán a testület likvidálásának indokán változtattak és átvitték a köztudatba a kollektív felelősségre vonás szükségességének indokát, a jobban elfogadható és a kommunista bosszúállást leplező és álcázó "háborús bűnösség"-et, valamint a "népellenes" bűncselekményekben való részességet.

Azért pedig, hogy biztosak lehessenek abban, hogy a testület tagjait valóban megritkitják, sőt alaposan kiirtják, Moszkva koncul dobta őket 1945 után a "deportálást szenvedett kisebbség"-nek!

Kétségtelen, hogy ezek is jó munkát végeztek!

Amit igazolni látszik az, hogy az 1956-os magyar szabadságharc menekültjei között alig akadt pár csendőr. — A mártirhalált haltakon kívül a többieket elemésztette a börtön, az internáló tábor, a maradékot a testi — lelki szenvedés és üldözés oly mértékben tönkretette, hogy a Nyugatra menekülés elhatározására lelkileg — de sokan testileg is — már képtelenek voltak.

Szomorú valóság az, hogy a 99%-ban a magyar nép színe virágából, a becsületes földműves lakosságból származó legénységi állományu tagjainkkal is így bántak el.

Dry.

— o —

EMLÉKEZÉS

a volt őrsparancsnokomról.

(D. I. bajtársunk Franciaországból küldött egyik elbeszélésében a csendőr életről és volt parancsnokáról ír; abból idézünk részleteket.)

“Az őrsi élet egyik legszebb sajátossága volt, hogy az esküvel fogadott közös sors, a szolgálattól terhes mindennapok, magasztosan szép bajtársiaságot fejlesztettek ki közöttünk, amit egy nemesebben kikristályosodott testvéri szeretethez lehetne hasonlítani. Ennek volt egyik oka, hogy az egymásrautaltságban az őrs tagjai érzésbelileg is eggyé lettek a valóság teljes értelmében.

Ha idők multával a sors összehozott egy régi őrsbeli bajtárssal, ez olyan volt, mintha két testvér találkozna.

Azóta... “Mint oldott kéve...” szétszóródtunk a nagyvilágban, mert egy acsarkodó ideológia rátette szőrös mancsát Hazánkra, hol most végzetes annak, ki valaha is csendőr volt!

A régi bajtársakra való visszaemlékezés mindig jólesik. Sajnos, élők kevesen maradtunk! — Akik itthagytak bennünket, azok ott nyugosznak — nagyrészt jeltelen sirokban — valahol szerte az országban, melynek védelmében életüket áldozták. Mások mártirhalált haltak a Gyűjtőfogház udvarán, csak azért, mert magyarok, csendőrök voltak. Sokan még ma is sulyos börtönbüntetésüket nyögik odahaza, míg mások a milliókat emésztő végtelen orosz tájakon várják reménytelenül, hogy mikor lesz ünnep a világon?

Mi, a megmaradtak, a vándorok országutján az idegenség fagyos közönyében élünk az ember-átadatban.

Itt az idegen tájakon sokszor elébünk lép egy-egy emlék a régi szép multból és jóleső érzés arra visszaemlékezni, ami egykor valóság volt és jólesik álmodozni róla, hiszen az emlékeken kívül semmink sem maradt.

Ezek közül idézek fel egyet, amelyik változatlanul él az emlékezetemben, s ez a volt őrsparancsnokom.

Még csak a kezdet kezdetén voltam a csendőrségi szolgálatomnak és csak az évek morzsolták le rólam a polgári életből magammal hozott, ide nem való “jót”, de minden rosszat is. Mondhatnám úgy is, hogy akkor kezdtem beérni csendőrré, hiszen az őrsi szolgálat volt hivatva arra, hogy valaki valóban azzá lehessen.

Az őrsparancsnokom Kérészt thts. volt. Vele való szolgálati időm alatt annyi minden történt, hogy arról könyvet lehetne írni.

Tudtuk róla, hogy vagyonos ember, aki földi javaival békésebb életet is biztosíthatott volna magának, mint amilyen egy mozgalmas őrs parancsnokára hárult. De ő szívvel, lélekkel csendőr volt és a szolgálatát nem kenyérkeresetnek, hanem hivatásnak tekintette. Szolgálatban egy jottányit

sem engedett az előírásból, s ott erélyes, meg nem alkuvó, de az igazság embere volt. Szolgálaton kívül azonban olyan volt hozzánk, mint jó édesapánk!

Szerettük is mi alárendetjéi, kivétel nélkül!

A hét Hajduváros egyikéből származott. Ősei Bocskaitól kezdve ott véreztek mindenütt, ahol a Haza veszélyben forgott. Jól benne volt már a korban, de magas, sudár termetén és értelmet sugárzó arcán ez nem látszott.

Huszár volt az első világháboruban, onnan jött át a csendőrséghez néhány kitüntetéssel. Meg is ülte a lovat úgy, mint senki más az őrsön. A tollas kalapon kívül csak a huszárosan félrekapott tábori sapkát hordta, a “társaságit” nem szerette. Én irigykedve néztem mikor nyeregbe pattant, mert ezen a vegyes-őrsön én csak gyalog portyázhattam az akácfasorokkal szegélyezett parcellákat. De boldog voltam, hogy Kérészt thts. a parancsnokom.

A polgári lakosság kivétel nélkül tisztelte és szerette. Legendák őrzik éleslátással folytatott nyomozásait és eredményeit, amelyekhez hasonlókkal azidőben nem hiszem, hogy még egy őrsparancsnok dicsekedhetett.

Önképzésével állandóan foglalkozott és átlagon felüli általános tudásával a tisztviselők — lévén járási székhely — megbecsülését és szeretetét birta, akik társaságukba fogadták.

Egyetlen hibája volt, — ha ugyan annak lehet nevezni — amiről a helybeli plébános sem tudta leszoktatni, — igaz, hogy ő viszont nyakas kalvinista volt — a cifra “huszármiatyánkokról”. De ez semmivé törpült a számos jótulajdonsága mellett és az annyira hozzátartozott az egyinésigéhez, hogy ha nem hallották, már szinte hiányolták.

Legjobban és röviden úgy lehetne jellemezni, hogy kiváló csendőr, remek emberpéldány, közszeretetlen álló egyén volt.

Most, így a reá való emlékezéskor felrívül, megelevenedik bennem a békeévek minden kedves mozzanata, mert ha egyes történetek el is mosódnak az idők mulásával, Kérészt thts., szeretett parancsnokom emléke örökké megmarad.

Ő már régen itthagyt bennünket és a debreceni Nagyerdő fái alatt álmodik ősi őstönnel egy szebb és dicsőségesebb magyar jövőről. Egy hajdusir őrzi álmát, de emléke felsajog bennünk, akik ismertük szívjóságát, becsültük tudását, aki embert, magyar csendőrt nevelt belőlünk.”

— o —

(Ez uton is meleg baráti üdvözetünket küldjük D. I. bajtársunknak, akit nagyra becsülünk, mert több mint 20 év után is ilyen szépen, értékesen, ragaszkodással nyilatkozik volt életpályájáról és a tisztelet, megbecsülés hangján a volt őrsparancsnokáról.

Az igazi csendőr — lélekben — örökké hű marad testületéhez!)

* * *

Ne reménykedjék a kedves olvasó, hogy valami nagystilű, szenzációs, amerikai méretű gengszter drámáról lesz itt szó, mert ez csak egy otthon, 1911-ben, tehát még a régi szép békében megtörtént kis eset, amit különösebben azért vetek papírra, mert abban az általam oly nagyrabecsült magyar csendőrség 2 tagja is szerepelt, akikről előző írásaimban is mindig oly szeretettel emlékeztem meg.

Apám egy kisebb állomás főnöke volt akkor, mi gyerekei 3 fiú és 2 lány, teljesen tisztában voltunk a kis állomás vezetésével, így apánkat rövidebb időre helyettesíteni is tudtuk, ami így illet abban az időben egy vasutas családdhoz. — Egy alkalommal, jól emlékszem, november volt, apám felment vacsorázni és addig én maradtam az irodában. Ugy 9 óra tájban kattogni kezd az egyik távirógép, jelezvén, hogy beszélni akar. Kinyitom az elzáró billentyűt és a gép máris ír, én meg betűzöm a szöveget. De az, amit olvastam annyira szokatlan volt, hogy izgalommal szaladtam fel apámért. Ő látva kissé beijedt vonásaimat, máris jött kérdés nélkül és olvassa a sürgőnyt: "Az X számú tehervonat ilyen és ilyen számú gyűjtőkocsija feltörve és kirabolva érkezett be állomásunkra. Mit tud róla, jelentést kérek! N-i állomásfőnök." Apám hangosan olvassa a szöveget, utána megkérdi; no gyerek, mit szólsz hozzá, míg gondolsz? Én erre azt válaszoltam, hogy a vonat itt meg sem állt, hanem félsebességgel haladt át, tehát itt nem történhetett semmi. — Igazad van fiam, — válaszolt apám — a rablás csak a nagykanizsai történet, ahol az emelkedőn legalább 15 percig csak lépésben tud haladni a 120 tengelyes szerelvény.

Másnap d.u. ugy 4 óra tájban, amint végignézek a két nyilegyenes sín páron egészen a bevégáig, azt látom, hogy egy kisebb embercsoport közeledik. Néhány perc múlva már megcsillant két szurony, majd kivehető volt a két tollbokréta. A csendőrök előtt 3 sötétruhás alak. — Negyedóra múlva a két sáros, fáradt csendőr közül az idősebb már bent volt az irodában, a fiatalabb pedig az iroda előtti padon megláncolva ülő 3 torzonborz oláh cigányra vigyázott.

Miután ugy is tudtam a dolgról, bentmaradhattam az irodában és végighallgattam a járőrvezető elbeszélését. — E szerint tényleg, a nagy kanizsai rabolták ki a vagon. A lépésben kapaszkodó vonat teherkocsijának ajtaját nem volt nehéz kinyitni, felugrani és kidobálni a rakományt. — De épp így, amint pirkadt, nem volt nehéz megtalálni a nyomokat sem, mert a vagonból kihuppanó lisztcszákok fehér nyomot hagytak. A terep kizárta azt a lehetőséget, hogy a lopott, súlyos holmit azonnal el is szállítsák, különösen, mert kocsival járható út nem volt a közelben, tehát azt ideiglenesen el kellett rejteniök. Ez a tereprész meglehetősen nagy kiter-

jedésben hepehupás, bokrok, ligetek, fák tarkítják és egy kis patak is keresztülballag rajta, amely egy helyen szétterülve, mintegy 2-3 holdnyi nádassá terebélyesedik. A járőr a körülötte lévő terepet eredmény nélkül kutatta át. Már csak maga a nádas maradt hátra. Am előbb meg kellett keresni annak bejáratát! Mert nem olyan egyszerű abba behatolni! Aki nem ismeri a nádások világát, az ne is vállalkozzon rá, mert elég egy hibás lépés és az illető vigyázatlan, örökre eltűnik az ingoványban. — Tarsoly tizedes még jó "civil" korából otthonos volt valamennyire az ilyen terepen, tehát magára vállalta a vezetést. Körüljárták a nádast, sokszor térdig süllyedve az iszapba, míg végül megtalálták a bejáratot, amelynek nyílása ügyesen, — de a csendőr szemét meg nem téveszthetően. — odavetett nádszálakkal volt álcázva. A csendőrök kézbevett fegyverrel, óvatosan megindultak a beljebb már jól kitaposott ösvényen, amely így azt is elárulta, hogy nem új keletű és előttük már sokan jártak rajta. Elég mélyen jártak már bent, amikor gyors egymásutánban két nagy dörrenés rázta meg a levegőt és valami megüti Tarsoly tizedes kalapját, s csak a rohamszij tartotta vissza, hogy az ütés le ne sodorja azt a fejről. — A következő pillanatban roppan a két csendőr Kropacsek, majd utána még 1-1 lövést adnak le a hang irányába, mire felhangzik a jellegzetes cigány hang: "Jajajaj, ne löjjenek a csendér urak, inkább kimegyünk." A csendőrök nem lönek, hanem óvatosan előrehatolnak, mikoris eléjük tűnik egy tisztás, amelyen égnek tartott kezekkel áll 3 oláh cigány, míg egy negyedik arcára bukva fekszik előttük, a feje meglehetősen nagy vértócsában. — A járőr előbb megbilincselte a 3 tagbaszakadt zsványt, majd Ács örsvezető belemarkol a fekvő cigány hajába, felemeli a fejet, de abban a pillanatban iszonyodva ereszti is vissza a földre. Annak a fejnek nem volt arca, hanem valami felismerhetetlen, véres huscafát éktelenkedett annak helyén. A bandavezért nem csendörgolyó ölte meg. A vizsgálat és kihallgatások során kiderült, hogy a bandavezér egy régi, kétesövű, elöltöltő mordállal várta a csendőröket. Amint azok puskacső elé kerültek, lőtt a közeledő mozgás irányába. A másik cső vagy kegyetlenül meg lehetett töltve, vagy ami még valószínűbb, valami uton-módon föld kerülhetett a csőbe, így a robbanás darabokra szakgatta az öreg muskétát, s a szerte vágódó csődarabok hordtál el a cigány félkoponyáját. Az összeroppedezett puskaagy is ott feküdt mellette. A néhány szoba nagyságu tisztáson egy nádkunyhó állt, abban volt a rabolt holmi.

Tarsoly tizedes kalapját 2 lyuk "ékesítette", a belővő nyílás elől a címer felett, a másik hátul. Mindkettő rongyos szélű, tehát nem golyó ütötte, hanem amint ki is került, vágott ólomdarabokkal lőtt a cigány. Ha csak pár centiméterrel céloz lejjebb, akkor bizony kevesebb lett volna egy derék magyar csendőrrel.

Később még megtudtuk, hogy ennek a bandának számos bűntény,

köztük még rablógyilkosság is terhelte a lelkiismeretét.

Ezzel a leírásommal is szerény elismerésemet és változatlan ragaszkodásomat, a hozzájuk fűződő emlékeimet szeretném kifejezni ennek a kiváló testületnek és valamennyi tagjának.

Vén Bakancsos,

— o —

BÉKÉBEN IS VOLTAK HŐS CSENDŐRÖK!

(Két csendőr 80 évvel ezelőtti kitüntetésének szószerinti leírása)

Hont megye Teszér községében 1886. évi augusztus hó 11-én Paulovics Pál háza délután 1 és 2 óra között kigyuladván, a tűz gyors tovaterjedése következtében 9 ház, melléképületeivel együtt leégett. A tüzhöz a helyben állomásozó őrsről azonnal segélyző járőrbe GIDRÓ Mihály őrsvezető czimzetes őrmester és MATONÁK Ádám csendőr vezényeltetett ki.

Alig ért ezen járőr a rohamosan kifejlődött tűz színhelyére, midőn több oldalról a megrémült tömegben jajveszékelés keletkezett, hogy egyik házban Menjár Anna nevű fekvőbeteg asszony bennrekedt. Nevezett csendőrök a forró füsttel és lecsapódó lángokkal telt szűk udvaron keresztül haladéktalanul — saját életöknek felette nagy kockázatásával — az égő házba berohantak s a nőt, ki már hetek óta tartó súlyos betegsége miatt járni nem tudott s az ágyról legurulva a kémény alatt várta halálát, a forró füsttel telt szobában felkutatták, felragadták s ugyanazon most már még veszélyesebb uton a lángok és füst között kihozták.

Alig hogy a járőr Menjár Annát megmentette, máris más oldalon akadt dolga. Tudomására jutott ugyanis, hogy egy Hubács Mária nevű idős nő, kinek a tűz házát már teljesen ellepte, onnan többé kijönni nem tud. A csendőrök az égő házhoz sietve — miután a szobába a tüzzel telt szűk udvar és az égő háztető miatt az ajtón be nem hatolhattak, — a kiszedett ablakon át s az ereszről lecsapódó lángok és lehulló izzó parázs között mentették ki az éltet nőt, miközben ez altestén több égési sebet szenvedett.

Mig ezen jelenet lefolyt, addig ismét egy más égő házból Buda Mihály papnövendék a bennrekedt Paulovics Máriát s ennek Pál nevű 7 éves fiát megmentendő, a házba hatolt, de kijönni a hirtelen minden oldalról lángba borult házrészek miatt már nem tudott. Gidró Mihály czimz. őrmester és Matonák Ádám csendőr, kik az előbb leirt módon megmentett Hubács Máriát helyezték épen biztonságba, ekkor értek ide és az általános veszélyben gyors áttekintéssel az ablakon keresztül először a gyermeket, azután az anyát s végre magát Buda Mihály papnövendéket is megmentették és biztos helyre hozták.

Ez alkalommal tehát a csendőrség e két derék tagja. — kik közül az egyik Matonák Ádám csendőr már 1886. évben lett jelvényesen kitüntetve,

— a dühöngő tűz közül, a lángokból és füstből saját életök kockázatásával és magasztos felebaráti szeretetből, elszántan, katonai bátorsággal és erélylyel öt embert mentett meg, miközben Gidró Mihály czimz. őrmester jobb arcán, Matonák Ádám csendőr pedig bal fülén égési sebeket is szenvedtek s mégis dacára az érthető kimerülésnek, még ezután is a tűz eloltása körül fáradhatatlan buzgalmat és körültekintő erélyességet fejtettek ki.

Mindezekért GIDRÓ Mihály őrsvezető czimz. őrmesternek és MATONÁK Ádám csendőrnek Ő cs. és apost. kir. Felsője által 1887. évi május hó 21-én Lainzban kelt legfelsőbb elhatározással a koronás ezüst érdemkereszt adományoztatott."

— o —

A M.KIR. RENDŐRSÉG ÁTSZERVEZÉSE.

Régi vágya teljesült a m.kir. rendőrségnek — hosszú tárgyalások, sok tervezés után sajnos elég későn —, amikor azt "Gyepü II"-n 1945 január 20-án kiadott 6.220/1944. M. E. végrehajtási rendelettel a világviszonylatban is elsőrendűen megszervezett és kiválóan működő m.kir. csendőrség mintájára, katonailag szervezett őrttestületté nyilvánították.

Ez a rendelet hozta közelebb és kapcsolta még szorosabbra velünk csendőrökkel hazánk másik, azonos célú őrttestületét, azért — ha időszerűtlennek látszik is — nem lesz hiábavaló, ha bajtársainkkal a fenti rendeletet kivonatosan az alábbiakban közöljük.

1. §. A m.kir. rendőrség végrehajtó közbiztonsági része — beleértve a nyomozó szerveket is — jelen rendeletem kihirdetése napjával **katonailag szervezett közbiztonsági őrttestületté** válik és a fegyveres erő szervezetébe "M.kir. rendőrség" elnevezés alatt illeszkedik be.

2. §. A m.kir. rő-ség a közbiztonsági szolgálatot teljesíti: Budapest székesfővárosban, a tv-hatósági jogu megyei városokban és azon községekben, melyekre jogszabály értelmében a rendőrség működése kiterjed.

3. §. A m.kir. rő-séget a m.kir. csendőrség mintájára, de a rendőri szolgálat eltérő viszonyainak figyelembevételével szervezem át. Ennek megfelelően a m.kir. rendőrség a vezetés, illetve a parancsnoklás és az ellátás katonai megszervezése végett központi vezetésre, központi szervekre, csapatalakulatokra és gazdaságkezelési szervekre tagozódik.

4. §. A központi vezetés szervei: a m.kir. HM. és HFP. 20. (cső-ségi és rő-ségi) osztálya, a m.kir. belügyminisztériumban a (VI) rő. szolgálati osztály, végül a "M.kir. rendőrség felügyelője."

A fentemlített osztályok feladatköre a rő-ség vonatkozásában azonos a cső-ségi ügyosztályok cső-ségi feladatkörével.

A m.kir. rő-ség élén a m.kir. cső-ség és rő-ség főfelügyelőjének köz-

vetlenül alárendelt m.kir. rő-ség felügyelője áll, akinek alárendelési és szolgálati viszonyai, hatásköre és kötelességei általában ugyanazok, mint a m.kir. cső-ség felügyelője számára a Cs-17. jelzésű szervei határozványokban megállapított jogok és kötelességek.

A m.kir. rő-ség felügyelőjét a m.kir. honvédelmi miniszternek a belügy-miniszterrel egyetértésben tett előterjesztésére a Nemzetvezető nevezi ki. A rendőrség felügyelője tábornok.

5. §. Ugy a közbiztonsági szolgálatra, mint a nyomozó cselekmények végrehajtására hivatott szervek és alakulatok a csapattest, osztály, alosztály fogalmának megfelelő csapat, — illetve nyomozó alakulatokra tagozódnak.

Területi csapatalakulatok: a kerületek, osztályok, alosztályok, szakaszok, őrsök és különítmények. A kerületek a honvédséghez viszonyítva csapattesteknek felelnek meg.

A rendőr kerületi parancsnokságok állomáshelye és sorszámozása a csendőr kerületekével azonos.

A rendőrség budapesti parancsnoka rendőrvezésőrnagy. Helyettese rendőrezredes. A rendőr kerületi parancsokok és helyettesük rendőrezredesek.

6. §. A rő-ség budapesti parancsnoka és rő. kerületi par-nokok közbiztonsági és gazdasági ügyekben a BM-nek, minden más vonatkozásban pedig szolgálati uton a HM-nek vannak alárendelve.

7. §. A kerületek osztályokra, az osztályok alosztályokra tagozódnak. Az alosztály par-nokok rő. őrnagyok, vagy rő. szds-ok. Az alosztályok szakaszokra, a szakaszok őrsőkre tagozódnak. A szakaszparancsnok rő. fhdgy., hdgy., zls., vagy alhdgy. A rő. őrsparancsnokok tiszthelyettesek.

Központi csapatalakulatok: a "M. kir. rő. tanezredpság", a "M.kir. rő-ség központi határ és folyamrendészeti pság" és a "Központi műszaki pság."

8. §. A nyomozó rő-ségi szervek és alakulatok egy csapattestet alkotnak. Főnöke rő. ezds., helyettese ezds., segéttisztje rő. szdsz., előadók főtiszték és tisztviselők.

9. §. Gazdászkezelési szerveket általában a m.kir. cső-ségre érvényes "Gazd. kezelési utasítások" figyelembevételével kell megalakítani.

10. §. A rő-ség felügyelőjének, a rő-ség budapesti par-nokának és a kerületi pk-oknak igazságügyi szerve a hozzájuk beosztott honvéd (rő.) ügyész.

11. §. Az egészségügyi szolgálatot honvéd orvosok látják el.

12. §. A hatóságokat és hatósági személyeket a m.kir. rő-ség csapat és nyomozó alakulatai irányában megillető felhívási és megkeresési jogra nézve a m.kir. cső-ségre érvényes Cs-1. jelzésű szolg. ut. 91 és 92. p-jai irányadók.

13. §. A rő-ség jelenlegi tagjai új kinevezéssel válnak a katonailag átszervezett m.kir. rendőrség tagjaivá.

14. §. A m.kir. rő-ség tiszti, tisztviselői karába és az őrszemélyzet állományába a jelenleg szolgálatot teljesítők közül csak azok jöhetnek tekintetbe, akik a honvédség tagjaira érvényben lévő szabályzatokban, utasításokban és rendeletekben megkövetelt feltételeknek megfelelnek.

Az elbírálást egyéenként kell foganatosítani!

15. §. A rő-ség tagjai a honvédségi szolgálati és gyakorlati szabályzatok alá tartoznak, ezenkívül a tisztek és tisztviselők a becsületügyi, nősülési szabályok alá is, úgy tényleges szolgálatuk alatt, mint nyugállományban.

17. §. A Nemzetvezető és a honv. miniszter által történt kinevezéseket a Honvédségi Rendeletekben közzé kell tenni.

19. §. A rő-ség tényleges szolgálatot teljesítő tagjai a katonai Btk-ról szóló 1932. II. t.c. és a katonai bünvádi eljárási szabályok hatálya alatt állanak. A Kbp-nak a csendőrségi ügyekben alkalmazandó szabályai a rendőrségre is érvényesek.

22. §. Fegyelmi ügyekben a honv-i Szolg. Szab. rendelkezései az irányadók.

23. §. Fegyelmi fenytő hatalom terjedelme és gyakorlására a cső-ség Cs-1 (Szut) jelzésű szolgálati könyvben foglaltak érvényesek a rő-ségre is.

A további §§-ban a rendelet letárgyalja a Becsületügyi szervek, a Becsületügyi választmányok, a Tiszti gyűlések, a Becsületügyi tanácsok szervezetét és eljárásaik módozatait, míg végül a

37. §. kimondja, hogy "E rendelet a kihirdetés napján, 1945 január hó 20-án lép érvénybe.—"

— o —

Ha a rendelet keltét nézzük, s azt, hogy Budapest helyett "Gyepü II" áll, tudhatjuk azt is, hogy az már csak csekély részében volt végrehajtható, hiszen minden alakulat visszavonulóban volt, s a rő-ség nyugati Végekre szorult töredéke, működési terület nélkül reményvesztetten, vagy bizakodva várta az egyéni elbírálás megindulását, ami akkor már szinte keresztülvihetetlen volt.

Azt pedig, hogy a gyakorlatban hogy vált volna be az egész átszervezés, csak a jövő mutathatta volna meg, ami sajnos még ma, 21 év után sem következett el.

Itt jegyezzük meg, hogy az átszervezett m.kir. rő-ség első felügyelője HÓDOSY Pál ny.á.m.kir. csendőrezredes lett.

— o —

Humor. Sógorán elkövetett súlyos testisértéssel terheltén áll a székely a bíróság előtt. A szokásos személyi adatok és a bűnösség kérdésének tisztázása után a bíró felszólítja, hogy mondja el az esetet. A székely el is kezdi, de körülményesen, mire a bíró rászól, hogy rövidebben mondja

el. A székely ujrakezdi, de a bíró megint rászól, hogy mondja még rövidebben. Erre a székely egyet köhintve így mondja el a történeteket:

— Hát az úgy volt instállom, hogy jöve a sógor hozzánk átal, s monda nekem csomó csufat, s én szintén. Erre ő nekem, én neki. Ő supp, én hupp. Ő esmënt, én megest. Mire ő zuhé földre le, üté fejét köbe bé, jöve csendör ki, s én most itt.

— o —

ERDÉLYI HIREK.

A Transsilvânia c. folyóiratban megjelent egy hazalátogató magyar levele, aki Erdélyben, — közelebről — Brassóban járt. Abból idezünk részleteket.

Ezeket írja: ... az amerikai utlevélnek mindenütt nagy a respektusa. Mig a vonaton utazó románokat a határon meg is motozzák, utasunknak a podgyászát sem nézték át... A temesvári vasuti étterem már 2 hete zárva volt... de a városban sem kapott ennivalót, csak pálinkát!... egy kolhosz paraszt elmondta, hogy 400 lei a havi keresete, amit hasonló sorsu társaival a 200-400 négyzetméteres háztáji terményeinek eladásával pótolnak, másképp nem lehet megélni.

Aradon túl a milícia igazoltatta. Vezetőjük egykor magyar csendör volt, aki őt barátságosan kezelte, s kijelentette, hogy senkinek sem megy jól, de mindenkinek jut valami kevés. — A milícia tagjai kíváncsian nézegették a \$ bankjegyet, ilyent eddig még nem láttak.

Brassói rokona vezető mérnök egy gyárban. Feleségével és felnőtt — 21 és 19 éves — gyermekével egy 2 szobás lakásuk van. — Egyik volt istállójukból 11 lakást csináltak. — A levélíró sógora kényszermunka után került vissza Brassóba, ahol ilyen istállóból átalakított 1 szobás lakást kapott ötödmagával, köztük a vejével, aki bár párttag, de szász, így "hatodrangu polgár"! — Az elkobzott lakásokba moldvai cigányokat telepítettek, akik ma is mezitlában, a nők sok szoknyával, karon, vagy háton vitt gyerekekkel tűnnek fel. Ennek célja, hogy Brassó magyar és szász jellegét eltüntessék. De mindennek dacára mindenütt magyar és német szót hallani. Mindenki rosszkedvű, levert.

Jellemző megjegyzés, hogy már a negatív öröm is nagy dolog, azaz, ha nem történik semmi rossz.

Szegény erdélyi testvéreink, minden részvétünk a tietek!

— o —

ADASSÉK TISZTELET A VOLT M.KIR. CSENDŐRSÉGNEK!

F. évi június 19-én tartotta az MHBK clevelandi csoportja évi r. közgyűlését. Kálnoki-Kis Tibor csoportvezető az általános helyzetjékoztatás után ismertette a csoport elmúlt évi tevékenységét és jövő célkitűzéseit.

majd megemlékezett a volt m.kir. csendőrség megalapításának 85. évfordulójáról. Kérte a közgyűlés hozzájárulását, hogy a csendőrség iránti tisztelet és a bajtársi együvértartozás kifejezésére 5 csendör bajtárs, illetve hozzátartozó részére rendkívüli segélyt szavazzon meg.

A közgyűlés a javaslatot egyhanguan elfogadta.

A bajtársi együttérzés eme szép megnyilvánulását elnökünk köszönte meg, egyben felajánlotta az évforduló alkalmából 3 honvéd bajtársnak a mi bajtársi közösségünk részéről rendkívüli segélyben való részesítését. Megköszönte egyúttal azt a segítséget is, amit Hősök Napja alkalmából a csoport tagjai a clevelandi temetőben lévő csendőrsírok amerikai és magyar zászlókkal való feldiszitése terén nyújtottak és az ujonnan megválasztott csoportvezető további munkájára — mint volt elődje is — a Mindenható áldását kérte.

* * *

Közlések. A pittsburghi "Magyarságban" olvassuk, hogy a magyar emigrációba beépített kommunista ügynökök az elmúlt napokban újra gyalázódó, névtelen köriratot adtak ki az MHBK és annak vezetője ellen. "Vigyázat — írja — kommunista ügynökök újra garázdálkodnak!"

— o —

A Pöttyös bálról alkalmunk nyílik még e számunkban beszámolni, amit a Kelet és Nyugat-oldali magyarság kívánságára az idén a központosias fekvésű belvárosi MANGER Hotel nagytermében tartottunk meg júni. 18-án a várakozásunknak megfelelő közönség részvételével, akik között a környező városokból, sőt idegen államból jötteket is üdvözölhettünk.

Bálunk késői időpontjának oka volt, hogy a legtöbb középiskolában csak 11-én volt az érettségizők bankettje, ezt a korosztályt pedig nem hagyhattuk ki szokásos tavaszi mulatságunkból.

Bájos hölgy vendégeink változatos pöttyös ruhái kellemes látványt nyújtottak, s a résztvevők emelkedett hangulata azt mutatta, hogy mindenki egy igen jól eltöltött táncos vigalom emlékeivel távozhatott a fél 3-kor bekövetkezett záróra után.

Külön meg kell említeni a büffét, amely sokoldalúságával és művészi kivitelével ritka látványosság volt.

Mint a multban, a rendezőség most is jó munkát végzett.

— o —

Hirek. Lapzártakor kaptuk a szomorú hírt, hogy ELEKES Rezső ny.á.ezds. bajtársunk a németországi Eggenfeldenben június 8-án elhunyt. Ugyanott temették el 11-én.

Hosszu csendőrségi pályafutása alatt, amit még a bolder békeévekben kezdett meg, a csendör állomáshelyek és beosztások egész sorozatát szolgálta végig, legutóbb mint kerpk.h. Szegeden.

Közszeretemben álló bajtársunk a nyugodtság és higgadság mintaképe volt egész szolgálata alatt, amivel sok barátot szerzett magának.

Családtagjaival, — akiknek ezuton fejezzük ki részvétünket — mi is őszintén gyászoljuk. — Nyugodjon békében!

— o —

Értesültünk, hogy Somos Mátyás bajtársunk súlyos beteg.
Mindnyájunk nevében őszintén kívánjuk mielőbbi gyógyulását!

— o —

Németországból kaptunk egy Csendőrnapi meghívót — "Rendezőség" aláírással, — amit bajtársaink Karsruheban tartanak meg juli. 2.-án. Ugyanott tartja a Szent László Társaság évi r. összejeövetelét, valamint a Hősök Emlékünnepélyét.

A meghívó közli, hogy a cső.napi műsoruk keretében szeretnék a hon-
talanságban élő m.kir. csendőrök bejegyzendő egyesületét — esetleg — létrehozni.

Bajtársainkat ezuton üdvözöljük.

— o —

Volt Legfelsőbb Hadurunknak és József főhercegnek a csendőrséggel kapcsolatos leveleit teljes terjedelmükben a következő számunkban közöljük.

— o —

Szerkesztői üzenetek. K. I. A közgyűlésre minden alapító és rendes tag kap meghívót, mellékelve egy meghatalmazási űrlapot is. Ha személyesen nem jöhet el, tetszése szerint bizon meg szavazati jogával egy ittlakó tag bajtársat, esetleg a titkárt, akinek lakáscime a borítékon van.

Pénztárosunk címe pedig v. Kemes László, 4307 Spokane Ave. Cleveland, O. 44109.

Többek kérdésére. A m. évi közgyűlés határozata; az E. É. ezután évente kétszer fog megjelenni előre láthatólag junius és december hónapban, 24-24 oldalon, gazdag tartalommal.

S.L. A Vácról megszökött rab elfogásának leírását a következő számunkban fogjuk hozni.

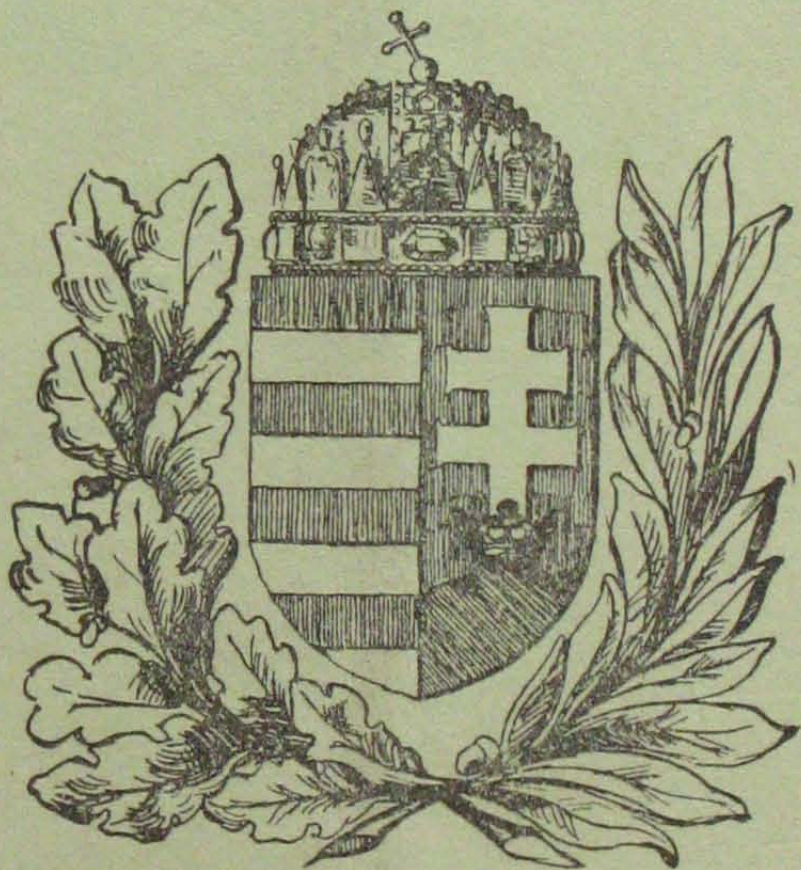
B.A. Kérdezettek mindhárman alapító tagunk.

B.S. Magyarországra sajnos csak az IKKA útján (szabadválasztásra) tudunk segítyt eljuttatni, kivétel, ha valaki kifejezetten valami meghatározott ruhaneműt kér csomagban.

K.M. és N.M. Elismerő sorait köszönjük. Igyekszünk azt a jövőben is kiérdemelni az E. É-nkkel.

A B.L.-nek az ezévi 1-3 száma 37. oldalán közölt "kioktatására" levélben fogunk válaszolni.

Bajtársainknak kellemes
nyaralást kíván a
szerk. bizottság.

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában!*

Ámen!